Izdajatelj: sigov-ca
Številka certifikata: ac 97 cf 3a
Potek veljavnosti: 06.10.2019
Ref. št. dokumenta: 001-171/2016/5
Čas podpisa: 12:49, 13.05.2016
Podpisnik: Dusan Mramor

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

Župančičeva ulica 3, p.p. 644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 6300
F: 01 369 6659
E: gp.mf@gov.si
www.mf.gov.si

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE
Šubičeva ulica 4

1000 Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR
Prejeto: 13-05-2016
Šifra: 020-07/16-470/3
Povezava: 432-01/16-26
EPA | EU:
Sign. zn.
Kratica:

Številka: 001-171/2016/
Datum: 11. 5. 2016

Zadeva: **Odgovor na pisno poslansko vprašanje mag. Branka Grimsa v zvezi z očitnim zastraševanjem podjetnikov pri uveljavljanju njihovih zakonitih pravic**
Zveza: **Dopis št.: 020-07/16-0470/2 z dne 11. 4. 2016**

Dne 11. aprila 2016 je Ministrstvo za finance prejelo pisno poslansko vprašanje mag. Branka Grimsa v zvezi z očitnim zastraševanjem podjetnikov pri uveljavljanju njihovih zakonitih pravic.

Poslanec v svojem vprašanju navaja, da je več podjetnikov v zadnjih tednih opozorilo, da se znova oživlja praksa takojšnjega izrednega davčnega nadzora nad vsakim podjetjem oz. samostojnim podjetnikom, ki zgolj uveljavlja zakonito pravico do poračuna in povrnitve vplačanega DDV. Podjetniki in njihova združenja so tako ravnanje Finančne uprave Republike Slovenije (v nadaljevanju: FURS) v preteklosti ocenili kot šikaniranje oziroma očiten poizkus zastraševanja podjetnikov s strani države, da ne bi uveljavljali svojih zakonitih pravic. S tem ministrstvo za finance preko FURS izsiljuje podjetnike, da bi v svojo škodo neomejeno in brezplačno kreditirali državo. V posameznih primerih od elektronsko poslanega zahtevka za vračilo DDV do prejema obvestila o izrednem nadzoru mine samo nekaj dni ali celo samo nekaj ur.

Poslanec zato sprašuje, kako ministrstvo za finance ocenjuje očitno ponovno uvajanje izrednih davčnih kontrol nad podjetji in podjetniki, ki uveljavljajo zgolj zakonito pravico do poračuna in povrnitve preveč vplačanega DDV ter ali bo ministrstvo za finance v zvezi z zadevnimi kontrolami ukrepalo, kdaj in kako.

Na navedbe in zastavljeni vprašanji poslanca Ministrstvo za finance odgovarja:

Eno izmed temeljnih načel sistema DDV je načelo nevtralnosti, ki je zagotovljeno s tem, da hkrati z nastankom obveznosti za obračun DDV pri dobavitelju/izvajalcu, kupec/naročnik pridobi pravico do odbitka obračunanega DDV, seveda ob izpolnjevanju vseh ostalih pogojev za odbitek DDV po DDV zakonodaji. Hkrati pa pravica do odbitka DDV predstavlja eno izmed tveganj davčnih utaj. V okviru sistemskih utaj DDV je prav uveljavljanje zahtevkov za vračilo DDV, ki v prehodnih transakcijah ni bil plačan, ena izmed najbolj pogosto uporabljenih tehnik utaj DDV.

Po ugotovitvah FURS so med najpogostejšimi tveganji, ki nastopajo pri zahtevkih za vračilo DDV:

- davčni zavezanec odbija višji znesek DDV kot je upravičen zaradi izboljšanja svoje finančne oziroma likvidnostne situacije (npr. uporaba fiktivnih ali dvojnih računov);
- uveljavljanje odbitka DDV za transakcije namenjene za zasebne namene oziroma uveljavljanje odbitka DDV povezanega z opravljanjem neobdavčenega prometa;
- utaja DDV s pomočjo fiktivnih obračunov DDV v katerih se zahteva vračilo DDV, pri čemer gre lahko za slamnato podjetje („missing trader"), ki je ustanovljeno samo za te namene.

Za učinkovito obvladovanje tveganja povezanega z vračili DDV FURS v okviru procesa nadzora obračunov DDV s presežki izvaja:

- formalno kontrolo obračuna,
- vsebinsko preveritev izkazanega presežka,
- vrednotenje oziroma evalvacijo procesa nadzora obračunov s presežki.

Obračuni DDV s presežki so obračuni DDV, pri katerih za dano davčno obdobje znesek odbitkov presega znesek dolgovanega DDV, tako se lahko na zahtevo davčnega zavezanca presežek DDV vrne v 21 dneh po predložitvi obračuna DDV.

Celoviti proces nadzora obračunov DDV s presežki zato zahteva tako sprotni, kot tudi naknadni nadzor obračunov s strani davčnega organa.

V okviru t.i. sprotnega nadzora se - poleg formalnega nadzora obračunov DDV - izvaja tudi vsebinski nadzor pravilnosti izkazanih presežkov.

Da so vsebinske kontrole predloženih obračunov DDV nujne, izhaja tudi iz učinkov dodatno odmerjenih obveznosti, ki se ugotovijo v kontrolnih postopkih. V letu 2015 je bilo na področju nadzora obračunov DDV v kontrolnih postopkih opravljenih 146.968 vsebinskih kontrol, pri čemer je bil dodatno odmerjen DDV v višini 23 mio evrov.

Prav tako je bilo v istem obdobju na področju DDV opravljenih 846 davčnih inšpekcijskih nadzorov, v katerih je znašal znesek dodatno odmerjenega DDV 63,9 mio evrov, od tega samo na področju nadzora zahtevkov za vračilo DDV 52 davčnih inšpekcijskih nadzorov, dodatno odmerjen DDV pa je znašal 6,7 mio evrov.

Obseg opravljenih davčnih inšpekcijskih nadzorov v letu 2015 je primerljiv z obsegom izvedenih davčnih inšpekcijskih nadzorov v letu 2014. Na področju DDV je bilo v letu 2014 opravljenih 1.153 davčnih inšpekcijskih nadzorov in dodatno odmerjenega DDV 61,4 mio evrov, od tega samo na področju nadzora zahtevkov za vračilo DDV 56 davčnih inšpekcijskih nadzorov, dodatno odmerjen DDV pa je znašal 9,2 mio evrov.

Namen postopkov ugotavljanja upravičenosti zahtevka za vračilo DDV po obračunu DDV, ki jih FURS izvaja pred izvedbo vračila DDV je, da se v čim večji možni meri zagotovi upravičenost teh zahtevkov. Vračilo DDV zgolj na podlagi zahtevka za vračilo DDV po obračunu, brez vsebinskega ugotavljanja upravičenosti zahtevka za vračilo, bi namreč pri kasnejši ugotovitvi davčne utaje pomenilo oškodovanje proračuna.

Zahtevki za vračilo DDV predstavljajo visoko davčno tveganje. Izbor za njihov nadzor pa temelji izključno na objektivnih kriterijih (poslovna pravila in analiza tveganja s področja DDV). Davčni zavezanci, ki po obračunu DDV zahtevajo vračilo DDV, so lahko na podlagi objektivnih kriterijev v postopku ugotavljanja upravičenosti zahtevka za vračilo DDV pozvani k predložitvi pojasnil in dokazil, potrebnih za ugotovitev upravičenosti zahtevka za vračilo.

Glede na navedeno v zvezi z vprašanjem poslanca o očitnem ponovnem uvajanju izrednih davčnih kontrol nad podjetji in podjetniki, ki uveljavljajo zgolj zakonito pravico do poračuna in povrnitve preveč vplačanega DDV, pojasnjujemo, da so postopki ugotavljanja upravičenosti zahtevka za vračilo DDV po obračunu del procesa nadzora obračunov DDV s presežki, ki jih FURS redno izvaja v skladu z zakonom, ki ureja davek na dodano vrednost, in zakonom, ki ureja davčni postopek, in ne gre za izredne davčne nadzore z namenom zastraševanja podjetnikov.

S spoštovanjem,

dr. Dušan Mramor
minister